

Jak se tam dostat

Můžete začít na kterémkoliv místě svatojakubské cesty. Stačí se dostat do Madridu letecky, případně autobusem společnosti Euro-lines, a odtud autobusem či vlakem do výchozího místa. Do Roncesvalles jezdí autobus z Pamplony (po – pá 16 h, so 18 h). Nechte-li přijít o diplom, že jste cestu absolvovali, musíte zvládnout alespoň sto posledních kilometrů pěšky nebo dvě stě na kole.

Na cestu se lze vydat v kteroukoliv roční dobu. Musíte ale počítat s tím, že v zimě je opravdu dost velká zima a v létě zase dost pálí slunce. Také mnohé ubytovny jsou v zimních měsících zavřeny a v létě přeplněny, i když vždy nějaké ubytování dostanete (třeba v kostele, kapli, tělocvičně). Ideální je květen až červen a září až říjen.

která stála život jednoho z jeho nejlepších druhů – Rolanda a v níž našel inspiraci neznámý autor známého hrdinského eposu „Píseň o Rolandovi“ (ve Španělsku znám jako Roldán). Traduje se, že v románské funerální kapli svatého Ducha jsou spolu s mnoha poutníky pohřbeni Roland i ostatní hrdinové, kteří v oné legendární bitvě zahynuli. Pro Francouze je to stále ještě posvátné místo, a dokonce se tvrdí, že díky této legendě byla Roncesvalles udělena výjimka ze zákona o konfiskaci církevního majetku a jeho veřejném prodeji (1836), protože údajně hrozilo nebezpečí, že Francouzi skupí v dražbě celé Roncesvalles a mohli by chtít jednat i o posunutí hranic. Ještě dnes tu patří vše klášteru a necelá třicítka stálých obyvatel má domy, pole a louky pouze v pronájmu. Románský je i kostelík svatého Jakuba, který však brzy nestačil ohromnému přílivu poutníků. Tento nedostatek napravil v roce 1219 navarrský král Sancho VII. Udatný, který tu dal postavit kolegiátní kostel Real Colegiata de Roncesvalles a při něm klášter se špitálem, který dodnes poskytuje poutníkům ubytování.

Navarrské kopečky a Pamplona

Kopcovitá krajina, louky s pasoucím se dobytčím, lesy, průzračné říčky a potoky... Cesta je dobře značená a příjemně ubíhá. Milá jsou i zastavení ve vesnicích, i když popravdě řečeno příliš neodpočíváme, spíše prověřujeme fyziku. Před Zubirí nás dohání Laura. Je z Milána a jde sama. „Ne, nevadí mi to. Tady se nikdy necítíte sami, protože víte, že za chvíli někoho doženete, že někdo dožene vás. Že se neznáte? Nevadí, na této cestě se lidé poznávají. Potřebujete pomoc? Dostanete ji. Tak jaképak obavy.“ Další den jdeme společně až do Pamplony. Laura ji na rozdíl od nás zná a nezdrží se tu.

Pamplona je živé moderní město, jehož historické centrum je stále ještě obehnané hradbami. Míříme do katedrály Panny Marie. Obdivujeme především alabastrový náhrobek navarrského krále Karla III. a jeho man-

Samos, jeden z nejstarších galicijských klášterů

Santiago de Compostela: Odpočinek na náměstí Obradoiro

želky. Kuriozitou je gotická kuchyně. Ve středověku totiž poutníci v chrámu nejen přespávali, ale dostali tu i najíst. Dnes v kuchyni a refektáři sídlí Diecézní muzeum.

Nejúchvatnější částí katedrály je však gotický ambit. Ti, kteří tvrdí, že patří k nejkrásnějším v Evropě, nelhali. Na náměstí Plaza del Castillo potkáváme staré známé. Brazilce Andrého, Argentinku Anu, Antonia z Galicie

Estella (Navarra): výzdoba na Královském paláci. Znáznorňuje legendární boj Rolanda s obrem Ferragutem.

a Gemu a Laude z Barcelony. Společně jdeme na oběd a pak se vydáváme na další cestu. Po chvíli se roztrhneme, každý si volí své vlastní tempo. Setkáme se zase až večer.

Den svatého Jakuba v Estelle

Ještě v 9. století byl úsek mezi Pamplonou a Logroňem zcela neobydlený. Na poutníky tu čekala strastiplná cesta pustými horami a lesy. I pro nás to byla cesta strastiplná. Lilo totiž jako z konve. Jako by si chtěl svatý Jakub vyzkoušet, kolik toho vydržíme. Vydrželi jsme, i když půvaby krajiny nám tentokrát zůstaly utajeny a do Estelly jsme dorazili mokří a zablácení.

V ubytovně naštěstí zatopili, takže naše svršky velice brzy uschly. Kvečer dokonce vykuklo sluníčko a my mohli vyrazit za poznáním nejstarší části města. Věvodí jí kostel San Pedro de la Rúa s překrásným románským ambitem. Hlavičky sloupů zdobí rostlinné a zvířecí motivy i figurální plastiky, pozoruhodný je výjev znázorňující vraždění nevíňátek, který patří k neobyčejným dílům románského sochařství. ➔